POKROK ZÁPADU

SEMI-WEEKLY EDITION.

Published by National Printing Co., 509-11 So. 12th St. — Tel. 1008.

Subscription, by mail, - $2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - - Národní Tiskárna
509-511 Jižní 12. ulice.—Telefon 1008.

Řídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:

V místě s dodávkou do domu, bez přílohy	$2.00
S přílohou	$3.50
Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez Knihovny Americké	$2.50
S Knihovnou Americkou	$3.50
Do Čech bez přílohy	$3.00
S přílohou	$4.50

Každý předplatitel oprávněn je k premii.

Ohlášky.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujem pouze za, když peníze k objednávce přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velkosti, nepřehují i palec, počítáme 75 centů za třikrát. Za různá ohlášení, blahopřání, úmrtí a jiná, čítáme $1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechť k tomu proto přiloží objednávce tolik peněz, jak velkou ohlášku míti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilky peněz

jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb expressu "Money Order" a týž nám se zašle. Též v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest zásilka jista. Kdo chce platiti "checkem" na bank, nechť zašle o 25 centů více, proto že tolik musíme platit banku za kolekci, aneb ať koupí směnku (draft) na Omahu, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijmeme též 1- a 2-centové kolky. Všechny zásilky nechť jsou zasílány pod jednoduchou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha Nebr., 25. červ'ce 1899

NÁŠ POZEMKOVÝ KOMISAŘ, WOLFE, je znamenitým obchodníkem, ať už si o něm ostatně myslí každý co chce. Bystrým okem prohlédl ty veliké příležitosti svého úřadu a začal dělati praktiky, jež dělaly by čest každému členu národa vyvoleného. Zjistil, kteří nájemci zůstali během špatných časů s placením pozadu a bez milosti smlouvy jejich zrušil a pozemek bez zbytečného hluku pronajal svému příteli Fredu Archardovi. Zákon předpisuje ovšem veřejnou dražbu, ale to už "strýček" Wolfe dovedl nějak "sfixovat". Narafičil to tak, že při té "veřejné dražbě" byli pouze dvě osoby — on a přítel jeho Archard. Mnozí rolníci na pozemcích po léta pracovali a když shledali, že přišli i o to skrovné ovoce potu a mozolů, zdvihli ovšem protest, ale bylo jim vysvětleno, že si neštěstí zavinili sami tím, že neplatili, jak zákon nařizuje. Tu se ale ukázalo, že strýček Wolfe a přítel jeho Archard nemají srdce z kamene. Dali rolníku takovému jemný pokyn, že by jako mohl pozemek dostati zpět, kdyby poněkud hrouběji do kapsy sáhl a panu Archardovi nahradil jeho nesnáze a svízele. Rolník ovšem nedal si dvakráte říkati, neboť při tom zbavil se starého dluhu a pozemek mu opět přiřčen. A tak měli všichni tři radost: Farmář, Archard i strýček Wolfe, jenž zajisté při těchto transakcích ničeho neztratil. Jedině státní pokladně bylo při tom ouzko a jaksi "na nic" — ale to je reforma a té je všecko dovoleno.

PRAPODIVNĚ MUSÍ SE ZA HRANICEMI vyjímati ta civilizace americká. Lynčování černochů je už tak všední, že povšimne si ho pravidelný čtenář časopisů jenom tenkráte, když posláno je těch "černých bratrů", pro něž tolik slz a krve bylo prolito, na věčnost aspoň půl tuctu; přepadání vlaků také už má v některých časopisech stálou rubriku a ve střílení a surovém nakládání s dělníky nevyrovná se zdejším vojákům a šerifům ani ruská soldateska. Je-li pobito, neb lynčováno sebe více 'cizinců', kteří s dětinskou radostí odříkali se dřívějších panovníků a slibovali věrnost ústavě a vlajce této země, též brzy se na to zapomíná. Jinak jest však, když při tom výbuchu anglo-sasské civilizace zahynou cizinci skuteční, lidé, kteří dosud oprávněni jsou dovolávati se ochrany vlády, jíž se neodtekli. Potom z toho vzniknou pro naše státníky aspoň "nepřístojnosti".. Tak stalo se v případě povražděných rakouských poddaných v Hazeltonu a afféra pěti lynčovaných Italů ve státě Louisiana, bude míti asi podobnou dohru. Italie má ostatně ve věcech těchto již starší zkušenost se Spojenými Státy. V dobách řádění Maffie, lynčováno bylo v New Orleansu dvanáct Italů a za každého cizince vyklopila naše vláda několik tisíc dollarů. Rakousko bylo se svojí stížností odmrštěno, poněvadž prý dělníci v Hazeltonu protivili se zákonu a museli býti postříleni, aby snad nepomlátili všecky "Anglosasy" v sami. Zajímavo je, že vláda naše odmítla nabídku Rakouska na odevzdání celé věci smírčímu soudu. Přes to na papíře a na banketech naši státníci budou i nadále těmi nejhorlivějšími odporučovateli arbitrace. Jak zachová se nyní Italie, dlužno vyčkati. Posledně osvědčila náležitou ráznost a ta snad Rakousku scházela.

Stávky na pouličních dráhách.

Každý pravý přítel dělnictva litovati musí, že stávkující zřízenci z pouliční dráhy v Clevelandu, uchýlili se k násilí, aby požadavky své prosadili. Přiznáváme rádi, že stává zde jistých polehčujících okolností, ale proto přece násilnosti schvalovati nelze. Zpupný monopol dohnal dělnictvo až k zoufalosti a tím jedině vysvětliti lze toto prchlivé a nerozumné počínání. "Dennice Novověku," jež v Clevelandu vychází, píše o příčinách druhého strajku, jak následuje:

"President Everett podal novinám ze strany společnosti vysvětlení strajku, v němž praví, že zřízenci nechali práce, aniž by byli dali společnosti vědomost nebo výstrahu. To však není s pravdou. Výbor zřízenců oznámil presidentu Everettovi několikráte, že společnost úmluvě a dohodnutí nevyhověla. Zřízenci dali společnosti asi třikráte výstrahu a čas, aby mohla, jak si žádala úmluvám dostát. Když ani po třech nedělích jim nevyhověla, jak slíbila zřízencům, ano jak hned městské komisi čestným slovem a podpisem presidentovým byla se zavázala, nezbývalo jim než jíti na strajk. Zřízenci nemohli přece čekat, až se společnost zásobí novými silami, aby strajkáře jednoho po druhém ze služby mohla vyhodit a unii posléze zlomit, jak měl superintendent Douglas v úmyslu, jímž ostatně se ani netajil. Douglass vyslovil se totiž nedávno, že za málo času bude po unii. Měli snad strajkáři otálet, až by Douglass záměr svůj provedl? Člověk ten byl dávno znám jako nepřítel organisované práce, a jen na základě tohoto "recordu" svého byl do Clevelandu od Everetta povolán. Strajkáři osvědčili se dost a dost ústupnými. Ale společnost nespokojila se ústupky, ona si umínila dělnictvo své podrobiti a bezmocným je učiniti, tak aby hned tak na strajk nepomýšlelo. Společnost na příklad propustila již asi 28 zřízenců uniových bez závažné příčiny a přijala na jejich místa neuniové. Skébové požívali mimo to rozličných výhod a předností. Everett slíbil strajkářům, že přijme ponenáhlu všecky strajkáře do práce, ve skutečnosti však držel v práci skéby a uniové zřízence propouštěl a novými skéby je nahražoval. Tak se mají věci.

Ukázalo se opět, že boháčům a pánům není co věřit, ani když čestným slovem a podpisem se zavážou. Činí to obyčejně s jezovitskou reservatio mentis — vyvléci se z čestného závazku při první příležitosti."

Zrádný monopol zasluhuje potrestání, ale toho se mu pácháním násilností, při nichž lidé nevinní nejvíce trpí, nedostane. Dosud ovšem není jisto, kdo onu bombu položil na koleje pouliční dráhy: Zda-li stávkář nějaký, neb některý pobloudilý přítel oklamaných zřízenců, aneb dokonce nějaký náhončí monopolu. Pohnutka v případě posledním byla by patrnou. Výsledek stávky, jaká nyní panuje v Clevelandu a v Brooklyně, záleží úplně na obecenstvu. Boykotuje-li důsledně a vytrvale káry, korporace povolí, jak ukázalo se v době nejposlednější ve Wheelingu, Západní Virginia, kde lid po několik měsíců spokojoval se s omnibusy a dostavníky a tak společnost k povolnosti přiměl. Sympatie obecenstva kvapem však mizí, sáhnou-li stávkáři k násilnostem. Tak asi počítá clevelandský monopol a proto položení bomby na koleje nebylo by zrovna špatnou špekulací. Namítne-li někdo, že korporace nemohla by býti schopna takového ďábelství, vědouc, že usmrceno, neb zmrzačeno může býti kolik lidí, tu odpověděti lze, že u kapitálu má lidský život pramalou cenu. Na příklad pouliční dráhy nutí své zřízence k divoké zrovna jízdě, jenom aby ušetřili na vydání a přece jest jim dobře povědomo, že ohrožovány jsou tím životy lidské, zvláště dítek. Co stálo to práce a namáhání ve všech městech, nežli společnosti opatřily káry své ochrannými přístroji a přece věděly, že mohou tím značně zmenšiti počet neštěstí. "Korporace nemá duše," praví jedno anglické přísloví a to denně se osvědčuje.

Z těchto stávek na pouličních dráhách a železnicích mohlo by však občanstvo čerpati závažné poučení. Už i slepý mohl by viděti, že veškeré komunikační prostředky musejí přejíti ve správu obcí. Poměry nynější jsou skutečně nesnesitelné. Kapitál nepohodne se s dělnictvem a statisíce lidí trpí následkem toho. A když už bojí se jisté kruhy amerického lidu těchto obecních monopolů, tu aspoň společnosti soukromé mohly by býti podrobeny jistým závazkům při zadávání výsad. Na příklad na vládních kontraktech určen byl pracovní den zákonem na osm hodin. Proč nemohly by obce, jež monopolu propůjčí veřejné ulice k používání, vytknouti si jistá pravidla, jichž šetření zažehnalo by neblahé stávky? A pro případ, že by se monopol někdy postavil hlavu, mohl by do výsadní ordinance vložen býti odstavec ohledně zrušení a odejmutí výsady — zrovna jako kontraktor podroben byl by trestu, kdyby závazkům svým nedostál. To ovšem dalo by se docíliti jedině cestou politickou, nátlakem na radní a členy sněmů a dělnictvo v politice je osudně rozerváno a proto nemá žádoucí moci a vlivu.

Robert G. Ingersoll.

V útulném letohrádku, sídle to svého zetě, nad řekou Hudson, jež právem zvána je americkým Rýnem, dokonal v pátek v poledne největší nevěrec této země a jeden z největších myslitelů světových, Robert G. Ingersoll. Snad byla to hříčka osudu, že duševní velikán tento vydechl naposled vedle velikána vod amerických, mohutného Hudsonu, jehož vlny nesou lehce parníky oceanské, jako výletní yachty a závodní lodičky. Je-li bezbolestná smrt odměnou za dobrý život, tu dostalo se Ingersollovi v poslední chvíli spravedlnosti. Muž tento,

ROBERT INGERSOLL.

jehož silná tělesná soustava vzdorovala úspěšně tíži let, jehož šíje neznala sklonu, zemřel jako když usne. V komnatě přítomna byla jedině manželka jeho a když tázala se ho, jak mu je, odpověděl: "Oh, lépe." To byla poslední slova jeho. Různé ty církve, jimž Ingersoll byl moderním ancikristem, přijdou tedy o příležitost, líčiti bohabojným, jak se čerti rvali o duši slavného nevěrce a jak on volal duchovní, aby je zahnali. Mohou ovšem říci, že náhlá smrt přišla na Ingersolla proto, aby se nemohl obrátiti, neboť modlívali jsme se jako školáci v letaniích: "Od náhle a nenadálé smrti, vysvoboď nás, pane!"

Ingersoll narodil se v Dresden, ve státě New Yorku, v roku 1833 a co při tom nejzajímavějšího, jako syn pravověrného presbyterianského kazatele. Řečnické nádání objevil poprvé na kostelním výletu v Peorii, Ill., kdež mladá léta svá ztrávil. Pozvaní řečníci se nedostavili a tu Ingersoll nucen byl mluviti "s patra." Obstál znamenitě a od té doby pověsť a sláva jeho se šířila, napřed v Peorii, pak po státě Illinoisu a konečně po celém národě americkém a civilisovaném světě vůbec. Je těžko rozhodnouti, zda-li byl znamenitějším advokátem, orátorem, neb debateurem. V každém měl málo soupeřů, rovna sobě nikoho. Pisatel těchto řádek slyšel Ingersolla asi šestkráte, vždycky při nabitém domě a posvátném tichu, možno-li mluviti o posvátnosti u nevěreckého Ingersolla. Dnes není v zemi druhého řečníka, jenž měl by takový úspěch, jako Ingersoll. Útoky církví zvyšovaly ještě popularitu jeho a déšť hromobití zdály se mu dělati reklamu. Nepamatujeme také, že by byl kdo někdy litoval času na přednášce stráveného, aneb obnosu vstupného. Ingersoll od občanské války, kteréž súčastnil se jako velitel jednoho illinoisského pluku jízdy, vydělával ročně $50,000 až $60,000, ale proto přece zemřel poměrně chud. Pozemkového majetku nezanechal žádného a jediným dědictvím po něm bude pojištění na život, jež prý obnáší asi $100,000. Zeť jeho se vyjádřil: "Jiní užili toho, co on vydělal právnictvím a přednášením. Co neutratil na svých milovaných, rozdal na dobročinné účely." V tom jeví se celá ta krásná duše Ingersollova. On hlásal náboženství lásky a byl sám prvním jeho vyznávačem. V duchu takovém vychoval též svoji rodinu. O tom svědčí i tato episoda, jež sběhla se za našeho pobytu v New Yorku. Dcera jeho, slečna Maud Ingersollova, viděla, jak vozka jeden surově týral svého koně. Ona chlapa pokárala, avšak dostalo se jí surového odbytí. Tu ale vzbouřila se v ní ingersolovská krev. Zadržela surovce a odevzdala jej policistovi a když druhý den dostavila se ku přelíčení, důsledně odepřela políbiti bibli, jak je zvykem u soudu new-yorských. Netřeba podotýkati, že nebyla k tomu nucena, když ohlásila soudci, z jaké rodiny pochází.

Ingersollův domácí život byl bez poskvrny a poněvadž také jako občan byl vzorem, náboženští pravověrní nepřátelé jeho obraceli se ku spílání, když důvody jeho vyvrátiti nemohli. To mu ovšem spíše prospívalo, než-li škodilo a jeho působením myšlénka, pro jejíž rozvoj on bojoval a pracoval, učinila větší pokrok, než-li kdykoliv před tím ve stejné době. Jest ovšem mnoho lidí, kteří s Ingersollem nesouhlasí; jsou i takoví, kteří viděli v něm bořitele samotných základů společnosti lidské; avšak každý cítiti musel k němu obdiv a úctu, jako k veleduchu, jakých jenom velmi málo vyskytuje se v dějinách. Ingersoll v politice hlásil se ke straně republikánské, ale přes všecky schopnosti největší pocty dostalo se mu poslanectví v kongresu za stát Illinois. Nevěrectví kazilo mu politickou kariéru. Nebýti toho, byl by snad Ingersoll býval jedním z našich presidentů. Ostatně politika, zvláště v létech pozdějších, éře malých lidí, spíše jej odpuzovala a proto neucházel se o žádné úřady. Těm, kdož děsí se při pouhém vyslovení jména Ingorsoll, připomínáme, že zesnulý nevěrec bouřil jenom dogmata náboženská, uváděl v pochybnost krvelačného biblického Jehovu, poukázal na nezdravé přívěsky, jimž prostinké náboženství prvotních křesťanů bylo k vůli sobeckým cílům znešvařeno; avšak naukám Kristovým byl blíže, nežli ti mnozí kazatelé a kněží nynější, kteří náboženství považují jedině za prostředek k vydírání a zaslepování důvěřivého lidu a každého, kdož na jejich nekalé rejdy odváží se poukazovati, pronásledují s torquemadovskou zběsilostí.

Kdyby každý člověk byl Ingersollem, svět znal by pouze radosti a štěstí.

NEBRASKA.

— Městečko St. Paul také již spojeno je telefonem s ostatním světem. Drát veden jest do Grand Island.

— Guvernér Poynter odejel v neděli do San Franciska, aby súčastnil se uvítání prvního pluku nebrasského.

— Farma o 160 akrech, 2 míle od Linwood, na prodej za mírných podmínek. Hlaste se u Emil Folda, Linwood, Neb. dt88tf

— Správcem státní káznice jmenován byl na místo George W. Leidicha, jenž přinucen byl ku poděkování se, John Hopkins z O'Neill.

— Mladí krajané, Jan Žahourek, Josef Palas a Josef Junek z Weston, zakoupili si parní mlátičku a na počátku minulého týdne vypravili se již do okolí.

— Plattsmouthská telefonní společnost dokončila v těchto dnech telefonní spojení mezi Louisville, Wabash, Murdock, Elmwood a Weeping Water s Plattsmouth.

— Minulý pátek časně ráno srazily se v Crete dva nákladní vlaky a značná škoda tím způsobena. Zřízenci spozorovali nebezpečí v čas a proto unikli pouze s nepatrnými odřeninami. Pět kár bylo úplně zničeno a jeden parostroj poškozen tou měrou, že sotva bude k správě.

— *Prodám* neb pronajmu kovárnu ve Wilber. Kovárna 44x44 stř. Obchod dobrý, všechna práce za hotové. Dopište na J. J. Burke Wilber, Nebr. dt90x4

— Ve vážném nebezpečí ocitl se rev. Jan Pípal z Prague včera týden. Splašil se s ním kůň a rozbil bryčku, že z ní nic není. Na štěstí p. Pípal vyvázl bez vážnějšího zranění.

— Frank Boyd, jenž spáchal zákeřný útok na předsedu Standard Beet Sugar Company, Leavitta, uznán byl vinným před distriktním soudem ve Fremontu a poslán na rok do káznice.

— Súčastněte se velkolepé výprodeje zboží ze zásob, které vykoupeny byly Frank J. Kunclem v Crete, Neb., ze závodu Newman & Co. Za $5.000 zboží bude vyprodáno za méně, nežli kupní cenu. 88tf

— V Alliance vypukla epidemicky horká nemoc a několik případů vyskytlo se i v nejpřednějších rodinách ve městě. Zahájeno bylo všeobecné čistění, čímž jedině dá se řádění nemoce přítrž učiniti.

— T. Duda v Linwood Neb., má na skladě vázací provázek, pumpy, větrníky, vozy, kočáry a vše, co k hospodářství se potřebuje. Krajané učiní dobře, když se u něho přihlásí, než budou jinde chtít koupiti. dt75tf

— Záležitost sporných hranic mezi okresy Dodge a Saunders, musí asi býti rozhodnuta soudy. Posledně povstalo nedorozumění ohledně mostu přes řeku Platte v North Bend. Jižní konec nevyhnutelně potřebuje správky, ale komise dotýčných okresů vzájemně svalují zodpovědnost na sebe a žádná nechce nésti vydání, s opravou spojené.

— Dvouletý synek A. M. Snydera, bydlícího poblíž Osmond, padl do velké nádržky vody nedaleko domu se nalezající a utonul. — Chas. McMillan podal žalobu o náhradu $5000 proti městečku Osmond. Syn McMillanův jel nedávno na koni, jenž na křižovatce šesté ulice klopýtl, následkem čehož mladý McMillan s koně spadl a na místě se zabil.

— V minulém čísle zmínili jsme o Václavu Janouškovi od Schuyler, na něhož syn jeho udal, že je choromyslným a proto nebezpečným ostatním lidem. Stařec předveden byl však komisi a ta shledala, že je na duchu úplně zdráv. Je to velmi smutné, že případ, kdy děti způsobem tak hrozným zbaviti se chtějí starých rodičů, vyskytne se v kruzích krajanských.

— Minulou středu odpoledne pokusila se v Blue Spring o sebevraždu 38letá paní J. Kimberlyová, střelíc se z revolveru mezi oči. Kule projela podél čela, leč nezpůsobila smrtelné zranění. K sebevraždě dohnaly ji rozhárané domácí poměry a odchod její manžela, jenž prohlásil, že nikdy více k ní se nevrátí. Paní Kimberlyová jest sousedy svými velmi vážená pro přičinlivost svoji. Ošetřujícím lékařům prohlásila, že o novou sebevraždu pokusí se při nejbližší příležitosti.

— Časopis "University News Letter" v Lincoln přináší zprávu o řádění prérijních psíků, svišťů, v okresu Sheridan a v celé severozápadní části našeho státu, kdež mnoho škody dobytkářům již způsobeno bylo. Pokusný odbor státní university koná bedlivé pokusy s různými otravnými plyny, jedy a bacilly choroboplodnými, aby nalezl prostředek jímž by svišťové houfně hubeni býti mohli. Hubení ovšem musí se díti všeobecně, neboť jinak veškerá práce byla by marnou, an ze sousedních krajů do vyhubeného okrsku znovu svišťové by se nastěhovali.

— Minulý čtvrtek ráno spáchala sebevraždu oběšením manželka pana Jana Kulhánka, bydlícího 3½ míle jihozápadně od Crete. Vstala dříve než kterýkoli ze členů rodiny a když manžel vstoupil do stodoly, kde kukuřice je uložena, našel ji visící na provaze, na němž děti se houpaly. Praví se, že v rodině panovala dokonalá svornost a láska a jedinou pohnutku sebevraždy hledati lze v zádumčivosti, přivoděné dlouhou nemocí. Zesnulá čítala 35 roků a zanechává čtyři dítky, ve věku od 3½ do 11 let. Byla dcerou manželů Bílkových z Crete. Pohřeb konán byl v pátek.

— Státní zdravotní rada požádána byla náčelníkem statistické úřadovny ve Washingtonu o zaslání dat o porodech a úmrtí ve státu našem. Úřadovna ta přijímá data ona od státních zdravotních rad ku sestavení statistiky, aby censovním sběratelům práce byla ušetřena. V našem státu však žádná podobná statistika se nevede, poněvadž legislatura odmítá potřebný k tomu obnos peněz povoliti. Dr. Crumer, tajemník státní zdravotní rady želí toho, neboť, ač známo, že stát náš jest jedním z nejzdravějších, přec nijakými daty o malém počtu úmrtí toho dokázati nelze. Mimo toho stěžuje si, že mnohé místní zdravotní úřady přijímají úmrtní lístky podepsané příbuznými zemřelého, místo podepsané skutečným lékařem. Uvádí, že zvláště stoupenci léčení věrou jsou to, kteří lékaře ku nemocnému nepovolají vůbec, aneb když vše jest již ztraceno a veškerá pomoc marnou.

Výstava Větší Ameriky.

Činnost zreorganisovaného řiditelstva výstavy jest očividná. Ač tomu teprvé několik dní, co nové řiditelstvo v život vstoupilo, jeví se na výstavě na všech stranách značné opravy, jako jsou zdokonalení, doplňování jednotlivých výstavek v různých palácích, atd. Než mine měsíc, bude výstava Větší Ameriky připravena, aby podal o ní úsudek i ten nejpřísnější kritik. Jest ovšem pravda, že zápasiti musí řiditelstvo dosud s finanční otázkou, avšak muži, kteří postavili se nyní v čelo celého podniku, jsou obchodníci prozíraví, kteří nesnáze finanční, podnik tísnící, překonají.

* * *

Krajané naši výstavu dosud četně nenavštěvují, ačkoliv vstupné večer obnáší pouze 25 centů, takže každému jest možno za nepatrný peníz pokochati se v krásách výstavních, zvláště večer, kdy nesčetná elektrická světla ozařují jednotlivé stezky a paláce. Výborná hudba Gotfrey-ova koncertuje každý večer a návštěvníci, kteří navštíví výstavu, mají tu výhodu, že mohou naslouchati rozkošným zvukům orchestru Gotfreyova v zahradě p. Stillera při sklence výborného piva. Vzorná obsluha četných sklepníků a milá společnost p. Stillera, jenž vždy má "na ruce" pro krajany nějaký ten výstavní zajímavý klep, jsou magnetem, který přitahuje mnohé a mnohé návštěvníky ku stolům do milého stínu pěkně vzrostlých stromů krajanova pavillonu.

* * *

"Bitvu u Manily" měl by navštíviti každý, kdo zavítá na výstavu, neboť jest to jedna z nejlepších atrakcí, jež se na Midway nalézají. Vstupné obnáší sice 25 centů, avšak obnos ten nebude zajisté nikdo litovati, kdo představení to navštíví. Při představení zaměstnáno jest asi 500 lidí jako vojíni američtí a španělští, dále produkují se zde četní akrobati, kteří jsou podivuhodně vycvičení, takže diváka svými výkony téměř v úžas uvádí. Po skončení "bitvy u Manily" vypalovány jsou velkolepé ohňostroje, jež zrak téměř oslepují. Nesčetné rakety a jiné umělé výkony do oboru tohoto spadající jsou tak rychle vypalovány, že pozorovatel nestačí ani vše sledovati. Představení počíná kolem 10. hodiny večerní a trvá téměř hodinu.

* * *

Zítra jest na výstavě den dětí council-bluffských a iowských, jimž jest dovolen volný vstup. Dopoledne bude velká paráda a indianská kapela bude koncertovati na Grand Court. Ve 2½ hod. odpoledne bude dítkám koncertovati v Auditorium Gotfreyova kapela a večer na Grand Plaza. Při té příležitosti budou vypalovány též velkolepé ohňostroje. Program výstavní na pátek jest též zajímavý, neboť pořádán bude benátský karneval, dopoledne koncertovati bude indianská kapela, odpoledne ve 2½ hod. Gotfreyův orchestr na 'Olympii', zakotvené v lagoně a večer koncertovati budou zpěvácké sbory při skvělém osvětlení.

* * *

Dnes pořádán bude zvláštní hudební výjev, komponovaný schválně Dan. Gotfrey-em pro Výstavu Větší Ameriky. Skladbě dáno jméno "San Juan" a provedena bude pod řízením skladatele, jemuž vypomáhati bude známý omažský dirigent, Adelman, za účastenství Gotfrey-ovy kapely, Adelmanovy kapely, indianské kapely a sboru výborně vycvičených bubeníků.